

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1880.

Kolozsvár, szerda, október 13

Tizedik évfolyam.

Előfizetési felhívás

„KELET” 1880. utolsó évfolyamára

A „Kelet” előfizetési ára:

Égész évre	16 frt.
Fél évre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 „, 50 kr.

A „KELET” előfizetési díja:
Vidőkre postán vagy helyben házhoz hordva
Egyszerre 16 frt.
Fél évre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy óra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.
Szerkesztői és kiadói szállás: Róttér 4-ik szám.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ERDÉLY.

III.

Erdély elég tanuságot tett nemzeti érzelmeiről; az egyesülés Magyarországgal hagyományos aspirációja volt, ezért küzdött, vértanúságot szenvedett nem egyszer, annak idején csábító ajánlatot utasított vissza, mely anyagi hasznára lett volna; nem férhet hozzá a fordorkodás gyanuja az ellen, mit maga ohajtott minden felett. Ezért lehet egy megjegyzésünk azokkal szemben, kik két dolgot akarnak vele éreztetni. Először, hogy nem fedezi kiadásait, másodsor, hogy bizonyos kényszer helyzet terelte az egyesülést útjára, mert nemzetiiségeivel sem bábni, sem elbábni nem tudott. Az elsőre nézve megjegyezzük, hogy éppen csak a legerősebb államok kerültek ki a deficitet, a többiek valamennyien, ha önállósággal bírnak, hitel alakjában subventionáltak; kivételt e tekintetben nem képez a magyar állam sem, melynek ha egyes vidékei ezen külföldi segélynek aránylag nagy százalékát emészti fel, igyekeztek az állam ezen részeket oly anyagi helyzetbe hozni, hogy e körülmény elkerülhető legyen. Mi a nemzeti ségi vádat illeti, jőjjön bárki, ösmerkedjék meg ez országrész társadalmával, és azt fogja kérdeni, hol van hát ama fenyegető román kérdés? Hiszen e faj, mely igaz, hogy többségben van, tudott-e tért foglalni a legteljesebb jogegyenlőség óta, félelmes voltára minő támpontot nyújt a mult? többsége dacára van-e számbavehető városa, mikor tette kétséssé a magyar suprematiát e területen? Szemben a cultura behatásaival, nem maradt-e a mi volt? tétlen, alárendelt, vezetésre képtelen. Fajunknak olyan ártatlan chronikus baja ő, mely miatt bizvást elérhető az agkor késő évei.

A román kérdés nem ez ország területén, de szomszédságában rejlik, mi

A KELET TÁRCZAJA.

A TŰZRŐL.

Írta: **Dr. Lindner Gusztáv.***)
(folytatása.)

A ki tűzet csinálni akar, loguggolván a két nagy lábujját, hogy a páleázát mozdulatlanul megtarthassa, ennek két végére állítja, kezébe veszi a másik, igen kemény fából való s hegyes páleázát pergő furó módjára kezei közt előre s hátra forgatja, azt egyszersmind lefelé nyomván, körülbelül egy perc múlva a dörzsölés a bevágott páleza beléből egyes részecskéket meggyújt, melyek izzó szén alakjában a kés-vas hoszában futván egy maroknyi száritott fűbe vezetettnek, melyet fel s aláforogtatván óvatosan lángra gyújt. Ezen az uton tűzet csinálni a kéz számára, igen nehéz munka, mert a megkívántató erős furás puha kezekben csakhamar hólyagokat okoz.

A régi tűzdörzsölő eszköz, mely néha szolgálatát talán megtagadta, lényeges javítást nyert ama szencés ötlet folytán, hogy a furó-páleza föl- és legombolyodó zsinag segélyével lön forgatható.

Kane, a sarkutazó, elbeszéli, hogy látott egy eskimót, a mint két köből tűzet tűtt ki. Az egyik kő tejszerű kovadarab vala, a másik látszólag vaskő. Nehány szikrát kiütött épen oly módon, mint az egész világon aczéllal és tűzkövel bábni szoktak, taplóul szolgálván neki a sarki tűzfa barkái, melyeket meggyulva aztán száritott fűköteggé helyezett.

Nyugat-Afrikában észlelték, hogy a néger egy követ s egy darab fát, miniat közök egy kis porondot szórta, egymással össze. dörzsöltek s ily módon gyújták a tűzet.

A tűzföldiek az egyetlen néptörzs,

lényeges különbség és megnyugtathatja az erdélyi magyar önértet, hogy legalább belső házi életében magára hagyatva sem fenyegeti veszély. Annak bizonyosságul hozzuk ezt fel, hogy részéről az unió ugy lett felfogva, mint eszköze a magyar állam eszméjének, és csakis ennek, nem pedig oly önző céljának, mely erőszakosan lett volna fenntartandó a győnébb uralmát az erősebb felett. Hogy e területen a magyar ír maradjon, ezt törvénybe igatni szükség nem volt. Hogy pedig külleltől védve legyen, elérhető volt a régi formák között, mert Ausztriának hadászati szempontból legalább Erdély nélkül mindig kétséssé vált volna nagyhatalmi állása. De unió nélkül nem lett volna ám dualismus a paritás alapján, nem lett volna Osztrák-Magyar állam, nem lett volna megadva fajunknak az európai súly, melyet jelenben képvisel, mely kihasználva, a térfoglalásnak a multhoz képest hatványozását jelenti.

Ha tehát Erdély hí akar maradni nemzeti érzelmeihez, az a kérdés minő útton tesz jobb szolgálatot a közös hazának, ha mint egyszerű provincia küldi képviselőit Budapestre, kiknél hiányozva a közös eszme, elvegyülnek különböző pártokba, melyeknek engedelmes tagjai, megelégedve azzal, ha nehányat közülük megemberelnek tekintélyes állással és felelősségtől menten engedik hanyatlani tulajdonképpen hazájukat, hogy ugy legyen, miként egy bécsi finác kapacitás mondta, visszautasítva a kínált erdélyi uradalmat, „Siebenbürgen! ganz ohne zukunst;“ vagy kezébe veszi saját elhanyagolt ügyét, bizonyos összetartást állít helyre képviselői között, hivatásának öntudatára emelkedik, meggyőződve, hogy latifundios gazdaság még nem záloga egy jobb jövőnek, hogy részben éppen szerény méreibe, a vagyon egyenletesebb eloszlásában, tarthatlan helyzetében, mint földmivelő ország, a munkabér évi átlag alacsony voltában, ezen kívül nedvesebb égjál, szerencsés folyam-hálózat, útakra szükséges fedanyag, helyenkénti tulszaporodásában oly feltételeit bírja egy u. n. iparos jövőnek, hogy ha hozzávesz szűk gazdaságát tüzelő anyagban, továbbá keleti és déli szomszédai elmaradott helyzetét, méltán követelheti, hogy ezen irányban táplált reményei számbaveessenek, de csak úgy, ha kontár kézre nem bizza legdrágább érdekeit.

mely Ekuadortól Horn fokáig és Horn fokától messze a La Plátán túl behajókázák a tengert kivált fatörzsekben. Ladiakakon mindenkor tűzet táplálnak és erről kaptak az európaiaktól elnevezésüket országuk ugy, mint maguk. A vizpárával eltelt levegőben csak nagy ritkán sikerülne fat lángra gyújtani. A tűzfuró tehát megtadná szolgálatát, és ez az oka annak, hogy a Magalhaensi sziget-tenger lakói azon néptörzsek esekély számához tartoznak, melyek tűzet vas-kövekből ütnek s azt taplóban fogják fel.

A tűzfurót használták a kelet és nyugat ókori népei is.

A tűz előállítása az ókori indusok, görögök, rómaiak és germánoknál abban tökéletesen megegyezik, hogy mindeniknél dörzsölés útján idezettet elő, midőn egy páleázat másikba futván, fel s aláforogtatnak, vagy pedig egy olyan páleázat társában, vagy táblán, vagy kerék-agyon keresztül furtak.

Hogy elődeink a tűzet dörzsölés útján állították volna elő, arra nem találhattam biztos támpontokat.

Ha azonban azt a körülményt, hogy bizonyára hosszú időn át, mint nomádok Ázsiának fában szőlőkűködő sivatagjain éltek, összeköttetésbe hozzuk a tűz eredetére vonatkozó honi mythosokkal, akkor nem találándjuk épen valószínűtlennek, hogy már a honalapítás előtt azon néptörzsekhez tartoztak, melyek tűzet tűzkövből aczél segélyével tűtöttek ki.

Ugyint a finnek, ha villámlik, azt mondják: „Ukko (t. i. az egek ura) tűzet tűt ki“, s a zivatart Utkonak nevezik, nem ismervén erősebb átkozódást, mint ha azt mondják: „Ukko nyíllai éjrenk!“ ugy nyelvünkben is él mai napig az „Üssön meg az Isten nyíla!“, mint súlyos szidalmazás.

Leggyakrabban jó elő mondáinkban a tűznek tűzkövből aczéllal való kiütése, mi a lősenk

Valaki a belgyógyászt vak emberhez hasonlítottá, bunkóval kezében, ki közibe vág a baj és jótékony természet közti kiüzelemnek; ha esetleg az elsőtti gyógyulás, ellenkező esetben halál áll be.

Igy kezeltettek Erdély dolgai a budapesti doctinarismus által. Bajait magá lájta, ezekről informálni, a törvényhozás figyelmét rájuk fordítani: együttes képvislete van hivatva.

Gróf Bethlen István.

A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap d. e. 10 órakor tartott ülésében megkezdte az 1881. államköltségvetés tárgyalását.

Észrevétel nélkül elfogadtattak a következő tételek:
A királyi udvartartás 4.650,000 frt;
kabineti iroda és nyugdíjai 70,592 frt;
országgyűlési költségek 1.300,301 frt.
Továbbá:

A fennállott központi kormány közgeinek nyugdíjai 130,093 frt;
nyugdíjak 4.018,751 frt;
állami adósságok 103.907,077 frt;
vasuti kamatbiztosítási előlegek a felvett beruházási kölcsönnel 10.718,000 frt.

az állami számvérőszék átalánya 130,000 forint;
a miniszerelnökség 308,600 frt;
ő felsége személye körüli miniszer 50,563 forint és a horvát-szlávon-dalmát miniszer 35 ezer 880 frt.

A Kelet szükségleteinek kereskedelmi és forgalmi összeköttetéseknek tanulmányozása végett a magyar földmívelési miniszer szakférfiakat fog Keletre kiküldeni s ezzel összefüggésben Budapesten keleti muzeum felállítása tervezetik.

A horvát országgyűlés, holnap, hétfőn ül össze, hogy a mult hó 23-án megskitott tevékenységét ismét megkezdje. Az ülés szak az 1881-dik évi budgettel fog foglalkozni.

KÜLFÖLD.

Az angol javaslatokat nem fogadta el minden hatalom, mint azt már tegnap érintettük. Nem is olyan ez a javaslat, melyet egész terjedelmében elfogadni lehetne. Több különböző módozatot, ajánl több pontban, melyek közül választást váncsol a hatalmaknak. Ugy látszik, hogy a legelfogadhatóbbnak idáig: Smyrnának kézi zálog gyanánt való megszállását tartják, —

közönségesen бүүвс szerül szolgál. A rozsz szellemek legyőzésére indult királyfi csak egy rozsbát aczéla és tűzkőre tett szert; valahányszor kiűt tűzet, kegyetlenül jajgatnak s általa meghódíttatnak. Ezen értelem forog fenn, ugy látszik, a homályos népszokásban is, milyent még például Hontban a gyermekek Gergely napján tudnak. Aczélt és tűzkővet tartva kezükben, közsötnek be a házakba: „Aczélt hoztam, tűzet ütöttem kegyelmeteknek“ — szólva, mire az aczélt akép vetik a földre, hogy az egy ideig forogjon.

Az egész középkoron át gondosan őrizték a tűzet s szent István egyik törvénye felmenti az isteni tisztelet látogatása alól azokat, kik otthon a tűzet őrzik. Lehet, hogy e törvény tartalmára a vallás tekintetei is befolytak annyiban, a mennyiben a régi tűz-imádás gyenge utóhangjai a tűzhelyet különös tiszteletben részesítették; de annak okozója, ugy látszik, kivált a meg nem őrzött tűzből eredhető kártól való félelem vala, mert már az ókorban, nevezetesen Chinában, Egyiptomban, Görögország- és Rómában, valamint az európai középkor városi statutumaiiban a tűzfőzésre (custodia ignis) vonatkozó rendelkezéseket találunk.

Az utolsó évtizedekig világgrésünkben az aczélt és tűzkő valának az általánosan szokásos tűzkészítő eszközök. A dörzsölés utjáni tűzkészítést csak babonás cselekedetnek alkalmazzák.

Mosolygunk jelenleg egy öreg parasztember fölött, ki ugy mint sok más jó és rozsz tekintetében makacsul ragaszkodik a régi kipróbált aczélt és kovához, mert megfedlekiztnek arról, hogy még kevés évtizeddel ezelőtt a tűz-előállítás módja világgrésze nagyon kezdetleges vala. Tűzkészítő és világító eszközeink, melyek fokonykúti javításának saját nem épen érdeketlen történelme van, mai napság az egész világon elterjedt iparczikket képeznek, melynek egy-

legalább e nézet elfogadására látszanak hajlandók lenni az európai hatalmak.

Tulajdonképen ha épen e pontot, melynek alapján indittatának meg az újabb tárgyalások — a diplomácia mostani szoros titoktartása mellett — nem is lehet megmondani, de hogy mi nem, ezen pont, erre vonatkozólag egy jó forrással dícsékvő közlemény bizonyosnak mondja, hogy egy Konstantinápoly ellen intézendő akció kívül áll minden eszmecserén, s hogy oly messzemenő tervek, mint a szultán letévese vagy a Törökország liquidációja a hatalmak közt folyó tárgyalásokban sohasem is érintettek.

Berlinben a helyzetet igen komolyan fogják fel. Az „Egyetértés“ egy tudósítása szerint Bismarcknak nincsen szándékában az angol kabinet messze menő javaslatait elfogadni, mert ezek európai háborút idéznének elő és a török birodalom vesztét vonnák maguk után, holott a berlini szerződés a porta fenntartását vette célba. Több hatalom, nevezetesen Franciaország és Ausztria-Magyarország osztrák ezen felfogást. A német birodalom hadi tett végrehajtásához segédkezet nem nyujtand.

Hogy micsoda találgatások, kombinációk születtek, arra nézve nem lesz érdektelen azt a kalandos tervet ide igatni, mely a mai lapok szerint, Gladstone vélekedésének kifejezése, azon esetre nézve, ha a hatalmak a kényszerrendszabályokban megegyezve az Európai Törökország uraivá válnának? A következőket olvassuk erre nézve: Gladstone ur sejt, hogy a hatalmak, legalább mostanság, a kérdés legkevésbé erős szakos megoldását óhajtkják, bár leginkább szájaize szerint volna a törökök teljes kitűzése és a török birodalom végmegsemmisítése Európában, ezvált mégis hajlandó oly értelmű compromissumra, hogy az egész Balkán-félszigeten szabad keresztény államok képeztessenek, a melyeknek élén egy Konstantinápolyban székelő reformált szultán, vagy ha a szultán egyáltalában reform-képtelen volna, egy európai főherceg állana.

A francia minisztertanács, Grévy elnöke alatt, csak ezen a héten fogja elhatározni, hogy mely állást foglaljon el az új helyzetben. Legalább néhány nap még mindenesetre el fog mulni, mielőtt egyetértő megállapodásra jutnak a cabinetek vagy constatálják a concret szétbomlást.

Ezen idő alatt bizonyára mindent el fog követni a porta, hogy a concert szétbomlása esetére szövetségeseiket, pártfogókat biztosítsan magának.

A török diplomaták arról álmodoztak az orosz-török háboru előtt, abból áll becsavágyó

szert, a czélnak megfelelő, olesó és izletes előállításában valamennyi culturoország gyárai egymást tulszárnyalni törekednek.

Sőt a majdnem minden föltt uralkodó divat gyermekeivé is váltak, gyakran oly mulékony természetűek lévén, mint a minap fölmentit s még salon-képeseknek is tartott „szerencse-malacok“, melyek, hála roppant civilizált korunk finom izlésének, rövid idő múlva háttérbe szorítottak a remélhetőleg életerősebb „bijou-elefántok“ által.

Hogy előadási tárgyam mutatványos oldalát is tekintetbe vévén, különösen a világító- és tűzkészítő eszközök iparának tökéletesedését szembevetnőleg bemutassam, bátorodom egy svéd gyufa segélyével egy épen divatos, párisi világító eszközre gyujtani, melyben a keletindiai gyapotból való és Angolországban font belet amerikai petroleum táplálja.

A tűziadás kitünő helyet foglal el a hajdankor természet-vallásaiban. Az égi és a földi tűz imádásának két némelykor élesen ki-domborodó alakjában, lép előnkbe.

Az égi tűz vallásainak nagy istensége a nap.

Hatalom- és dicsőségben versenyezve a mindent magában foglaló menyországgal, a nap a természet-istenségek sorában nemcsak egyszerű világ-gömbnek tűnik fel, mely távol anyagi világokra hat világossága, melegsége és vonzereje által, hanem egyszersmind élő, mindenható ur gyanánt.

Nem tulzolt az az állítás, hogy a bálványimádásnak egyik fő forrása a világ minden részében a napnak bemutatott tiszteletben keresendő.

(Folytatása köv.)

Hirdetési díjak.

Egy négyesrész ezimentéri tőr ár 2 kr.
Bélyegdí minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10) Rud. Mosse Publicitets-Bureau. Budapest: Haasenstein et Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések felvétel irodája Budapest Szervitátor 3. sz.

Nyilttéri cikkek

gármond sora után 25 krajczár fizetendő.

tervük most is, hogy megosszák Európát, de ugy, hogy az erősebb fél őket támogassa.

A hatalmak alkudozásának jelen helyzetéből következtetve sikerülhet a török diplomatának többomlasztani Európa egyetértését, a bomlásból azonban mindenkinek lehet haszna, csak Törökországnak nem.

Törökország állapota oly kétségbeesítő és reménytelen, hogy fűntartásáért még azok sem kockáztathatnak háborút, a kiknek érdekükben van Törökország fűntartása.

BELFÖLD.

Brassó, 1880. okt. 10.

(Erdély déli részéről. Szász philosophia: kutya helyett disznó. Flasztervámi tariffa. Ó-Brassórol. Előlabosodott bolgárok. A csiki szőlők miszsiója a brassói magyarosodás terén. Brassóban a német színészet pártolva. Magyar mtkedvelő előadás. Az ősszeirő bizottság visszaélése.)

Tekintsünk szét e bércecs haza déli részén és délkeleti szélén levő Brassó várost és viszonyait ismerjük meg. Szebenből Fogarasmegyén át tengelyen utazni, nem hiába való fáradság, szebb tájképet alig látni, mint e vonalon. Délen a kárpátoknak azon ága kanyarul, mely elválasztja hazánkat Oláhországtól. A fogarasi havasok párállan panorámájának szemlélete, elég kárpótlás az ut fáradalmáért. A kanyargós országuton haladva Fekete-halom szász községbe értünk, ezen község párállan a maga nemében: tisztaság és rendezettség tekintetében sok várost felülmul. E községben van a legjobb ivóvíz, az utmentében százados cserfa-vályukba csörgedező csorgókkal, nevezetesen arról, hogy ott bátran beynyithatni akár melyik udvarra, a nélkül, hogy félni kellene a házörző komondor marásától. — Hogy van ez, hogy egy 5–6 ezer lélekű álló községben ne legyen kutya? egyszerű oka az, hogy a szász, kutya helyett inkább sertést tart — inkább egyék a sertés, mert ezt jó drágán eladhatni Brassóban. Lám a leleményes szász, még a kutyák rovására is gazdálkodni tud.

Fekete-halomról kiérve a legjobban mivel szántóföldektől visz az ut Vidombák szintén szász községben át Brassó felé, melyből csak a Bartholomus szász templom látszik. Ideérkezve, azonnal körül veszik járművűnket és azt minden oldalról jól átmotózzák, ha nincsen-e benne tiltott jószág megvámolni való? Azután megméri a kerekék talpszélességét és a szerint, a mint az keskenyebbnek találta, mint a milyen a mérték: kiróvatik a „pflaster maut“. A keskeny talpu szekér tulajdonosa fizet két annyit, mint a széles talpué, helyesen, mert a keskeny talpu-kocsi inkább bevágódik a sárba, igen, mert hát közevetrám hozatván be, még csak ezután lesz

ÉRINTKEZÉS

A

NEM EMBEREKKEL.

Satyrico — humoristius írka-írka.

Írta:

GABÁNYI.

X.

Kereskedő, kalmár nem emberek.

(Vége.)

Hitetlenek azok, a kik nem hisznek semmiben. Sem maguk erejében, sem a szerencsében, azért az utóbbit rendesen fűlénél ránczígálják elé.

Vevőiket a szó szoros értelmében összszefogdossák, s e részben ellentétei a hívőknek, kik a vásárlót, majd hogy ki nem dobják.

Ide tartoznak minden házalók. Nota bene, hogy házalni nemcsak ugy lehet, ha az ember hóna alá veszi a portékás batyut és házról-házra zárandokol vele, de ugy is, hogy megáll az útlet ajtajában és az arra menőket majdnem üstökön ragadva bírja rá, hogy vásároljon tőle valamit, azaz sétáljanak a „háza“.

Es mennyi ember ismerettel bírnak az efféle kullancs nem emberek! Ott állnak naphosszan át boltjuk ajtajában, vizsgálva az arra menő öltönyét, mihelyt egy kissé kopott öltönyű egyént látnak közeledni, azonnal eleje sietnek és mély hajlongással kérdik: „Nem méltóztatik valamit megrendelni? Pompás őszi (vagy tavaszi) felöltők, nadragok a legfinomabb szövethől! Epen most érkezett, a legújabb divat!“ stb. stb. s az ember va-

SÁRGA KRISTÓF

fehérmű és vászon-raktára

Kolozsvártt,

(belküzéputca, kisegítő alatt.)

Kül- és belföldi nagykereskedők és gyárosokkai egyenes összeköttetésemnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok n. érd. vevőimnek kezesség mellett, legjutányosabb áron valódi árúkkal szolgálni.

Raktáromban legnagyobb választékban kaphatók:

Férfi fehér-ingek, chifon, creton és madepolan szövetből, sima, himzett és redős gallérral, vagy a nélkül 85 krtól 3 ftt 50 krig.

Férfi színes ingek, angol oxford, creton és madepolan szövetből 100 különböző mintára, jó színtartó 60 krtól 2 ftt 60-ig.

Színes és fehér gyapjú alsó-ingek és nadrágok 70 krtól 5 fttig.

Férfi alsó nadrágok (gatyák) mindenemű szabásu, legjobb len- és pamut vászonból 70 krtól 2 ftt 50-ig.

Férfi legújabb gallérok és kézelők 4 rétt legjobb chifon szövetből párja 40 kr.

Férfi színes-szélly selyem, — len és pamut zsebkendők szegve 6 darab egy kötegben 60 krtól 7 fttig.

Valódi len fehér zsebkendők 6 darab egy kötegben 1 ftt 50 krtól 7 fttig.

Női ingek len és pamut vászonból, sima, himzett vagy redős 1 fttől 5 fttig.

Női háló réklík, 1 fttől 5 fttig, főkötők len és schifon vászonból 40 krtól 80 krig. (79) 48—*

Női alsó szoknyák és nadrágok 90 krtól 7 fttig.

Női piquet réklík, nadrágok és szoknyák, 1 ftt 50 krtól 5 fttig.

Függöny-neczek, gyapjú pamut takarók, paplanok, madráczok, mely utóbbiakból különösen nagy raktárt tartok.

Legújabb szerkezetű esőernyők, 1 ftt 40-től 15 fttig.

Fehér és színes harisnyák, gyapjú, len, pamut és selyemből, párja 15 krtól 1 ftt 50 krig.

Legújabb nyakkendők, posztó, szavashör és glage kesztyűk, nadrágtartók, harisnya-kötők, órasínorok stb. legjutányosabb áron.

Fehér és színes asztalnemű, mindenféle len és pamut vászon szín-tartó

creton, oxford és madepolan,

színes ingszövetek

1000 különböző mintára 16 krtól 52 krig., 100 különböző fajtájú chifon, creton és madepolan fehér ingszövetek 80, 155, és 170 centiméter széles 22 krtól 70 krig,

sima, himzett és redős

len és pamut ingbetétek 25 krtól 3 fttig. Len és chifon himzett stráfók és betétek, kötő, varró, himző pamutok és ezernák, ujon szűlötték részére főkötők, réklík és takarók stb.

Továbbá elvállalok kiházasítás, vagy magán szükségre kívánt fehérműek pontos elkészítését; kitűnő szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem van fordítva.

Megrendeléseket, nyak bönög, váll- és ujjahossza, papírszelvény pontos mértéke be- küldése mellett saját felelősségemre azonnal teljesítek, mely esetben árat és fajtáját meghatározni kérem.

Bármely megrendelés ha nem tökéletesen kielégítő, az érte fizetett összeget vissza- szolgálok, vagy másokkal kívánatra kicserélem.

Legjobb törekvésem n. érd. vevőim bizalmát továbbra is kiérdemelni és azt meg- tartani

alázatos szolgálja

Sárga Kristóf.

Ó v á s!

A gyors és tökéletes gyógyhatásu tulajdosságai által fül-hurut, fül-szaggasztás, nehéz hallás, fül-csengés és fül-folyás betegségeknek nagy hírnévre vergődött, és számos orvosi tekintély kitüntető elismerésben részesült ugyszintén száz meg száz kigyógyult fülbeteg haláliratai által kitüntetett, és még eddig senkitől fölül nem mult

Schmidt G. fő-törzsorvos

fül-olaja

csak akkor valódi, ha minden üvegen és a piros borítékpa- piron a mellette álló óvó-jegy látható.

Ellenkező esetben a gyártmány hamisított. Ez oknál lova a vételnél arra kériük figyelní. — Azonkívül minden üvegen a főraktár czége („Th. Jacobi Hamburg.“) és az óntokon dombornyomatban

„Oberstabsarzt á. Physikus Dr. Schmidt“

látható. 15—4

Ára egy üvegnek használati utasítással 2 ftt, és valódi hamisíthatlan minőségben kapható:

Kolozsvártt Széký Miklós gyógyszer-tárában.

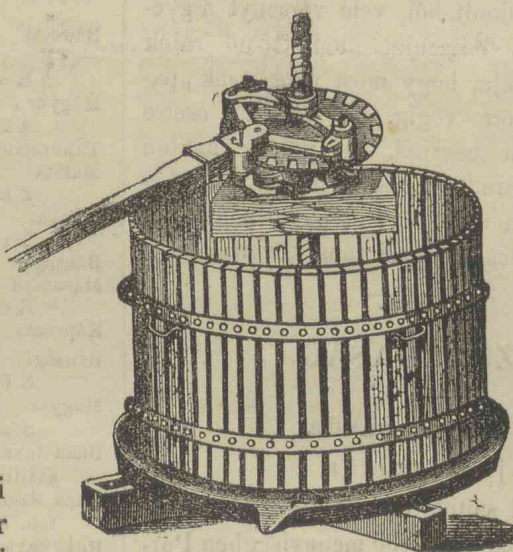
SZŐLŐ-ÖRLŐ GEPEK

rostáló szerkezettel

BOR-
SAJTÓK

das választékban,
az idei szürethez

ajánlja nagy raktárát
az első magyar gazdasági
gépgyár, összpontosított raktár
és gépműhely erdélyországi
főktelepe

Walser Ferencz,

(410) 5—15

Kolozsvártt, helmonostör-utca 12. szám.

Sz. 5587—1880.

polg.

Hirdetmény.

Alólírt kiküldött bíró ezennel közhirre teszi, hogy Cseh Sán- dor és érdektársai volt földes urak felpereseknek, a héjasfalvi volt urbéresék, mint alperesek ellen a héjasfalvi közerdők szabályozása és közlegelőik elkülönítése iránt indított urbéri perében az előmunkálatok megkezdése, s jelesen a képviselőt rendezése, a mérnök bevezetése és a rendezés tárgyát képező terület határamnak megállapítása végeit határidőül 1880. évi november hó 8-ik napjának délutáni 3 óráját a helyszínére tűzte ki. Mire az összes érdekelték ezennel megidézettnek.

Erzsébetváros, 1880. évi october 6-án.

A kir. törvényszék nevében.

(416)

2—6

BUDAPESTI BUTOROK.

Asztalos és kárpitos butorok

több száz szoba berendezésére

a legolcsóbb ár mellett és csak is solid és megbíz- ható készítményül nagy készletben

Steinbach Sándornál

(312.)

kárpitos és butorkészítő

10—10

Budapesten Ferencz-József-tér 6 sz.

a lánczid átellenében

Kiházasítás berendezéseknél, különös tekintetbe vétel.

Az ujonnan mérsékelt árjegyzék ingyen.

BUDAPESTI BUTOROK.

SZÉKY MIKLÓS

gyógyszertárában Kolozsvártt egyedüli nagy

gyógy-különlegességek

Raktára a finomabb gyógyszerészet és illatszát köréből.

Glycerin-Iris viz, a legjobb bőr- s arcztisztító szer, azonkívül hogy az arcznak fiatal úde frissességét megőrzi, különösen hatályos szepő s bőrkiütések (pattanások) ellen. 1 üveg 80 kr.

Salyoil fogpor, a legjobb s egésszégesebb fogtisztító szer, a fogakat, fehérekké teszi s azokat megóvjá a rothadástól. Egy doboz 50 krajczár.

Eau de Marseille, kitűnő schweizi szájviz a fogny erősítésére s a száj tisztán és épen tartására. Egy üveg 50 kr.

Orientine hajfestő szer, teljesen ártalmatlan s határozott biztos hatásu, melylyel a hajnak tetszés szerinti szín árnyalatot, világos barnától sötét feketéig adhatni Nr. I. és Nr. II. üvegnek ára magyar és német használati utasítással 1 ftt 70 kr.

Központi raktára Brandt Richard gyógyszerész Schweiczi labdacsaínak.

E labdacsek fehrissítik a gyomrot és a lusta vért, a feles meny- nyiségű epét, nyokot és savat eltávolítják, s ez által kiválólag hat búskomorság, puffadás, gyomor- és fejfájás rázkór, étvágyhiány, emésztetlenség, aranyér stb. ellen. Egy doboz 25 kr.

Nagy raktár illatszer-, mozdó-
gyógy- s illatos szappanyokból.

(214)

19—*

Simonffi István gazdasági gépész gépgyára Kolozsvártt.

Simonffi István gazdasági gépész gépgyára Kolozsvártt.

Van szerencsém tudatni a nagyérdemű közönséggel, hogy jelenlegi gépgyáram az utjabkori igényeknek megfelelőleg, segéd-gépekkel el van látva és így elvállal bármily külföldi gyártmányu gépeket kijavi- tásra a legpontosabb kiszolgáltatás és igen jutányos áruk mellett, nevezetesen:

gépeket, gőzeséplőgépeket gőzsi-
vattyukat, kút- és malom-szerke-
zeteket és bármily tizedes vagy
más rendszerű mérlegeket,

Készletet tartok saját gyártmányaimból, nevezetesen.

vasekékből, eketaligákból, kézi eséplőgépekből, ros-
tákból, kukuricza morzsolókból, szeeska és répavágók-
ból és egyéb gépekből,

melyeket jutányos áruk mellett a t. cz. közönség becses figyelmébe aján-
lani bátor vagyok.

(28)

45—52

SIMONFFI ISTVAN,

gazdasági gépész és gépgyáros.

Simonffi István gazdasági gépész gépgyára Kolozsvártt.

Nyomatott a „KELET“ nyomdájában Kolozsvártt.

ELSŐ
ZSÁK-KÖLCSÖNZÉSI
és
ELADÁSI RAKTÁR.

Allenberg Lázár

tudakozó-, közvetítő-, bizományi intézetében
Kolozsvártt.

Első kolozsvári
Gőz- és műalmi liszt
főraktára.
Nemzeti hordár-intézet
tulajdonosa.

Keretetnek:

Egy 200 holdas jószágot malommal megvásárolni.

Egy 2—3 holdas terménytelen földet, bármilyen messze lehet, de csak a kolozsvári határon s ut mellett.

Ócska jó butorok.

Egy joghallgató magyar, német és francziába keres tanítványokat.

Egy jó használt Wertheimer cassa.

Jószágot regale joggal és malommal haszonbérbe.

Találtnak:

Egy ház bolttal, a belvárosban, eladó.

Külközéputczában egy új nagy telek bolttal eladó, esetleg kiadó.

Egy 52 holdas jószág regale joggal, Tasnád mellett bérbe kiadó, esetleg eladó.

Egy 142 holdas prima loco jószág, Kolozsvárhoz egy óra távolság eladó

Jó ócska zongorák eladók.

Jó boros pinceze kiadó.

Pénz váltóra és betáblázásra.

Gazdatisztek, ispánok, házmesterek, dajkák, szobaleányok és szolgálók.

Jószágok haszonbérbe kiadók.

Boros hordók.

Egy jó könnyű szekér 1 vagy lóra eladó.

Tisztelettel kérem a t. cz. közönséget, iparos, háztulajdonos, földbirtokos és bérő urakat, hogy minden ügyben, ugymint: haszonbér, pénzkölcsön, kiadó lakás, cseléd- és munkások szerzése, cserék, eladás és vevések stb.-ben irodámat megkeresni szíves- kedjenek. (Hidutca Ákoncz-ház.) (356) 5—*

Levélre csakis posta bélyeg beküldés mellett válaszolhatok.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a t. közönséget, hogy marosvásárhelyi ügyvéd dr. Scheitz Antal úr első rangu irodájában töltött hét évi joggyakorlatom után

ügyvédi irodámat

folyó 1880. évi október 1-én — Maros-Vásárhelytt megnyi- tottam.

Hiv, pontos, s lehetőleg gyors és jutányos eljárás által, a jogkereső t. közönség bizalmát kiérdemelni — fő- törekvésem leend.

Irodai helyiségem és lakásom: Régi-baromvásárutca 658. számu Sántha Károly-féle ház.

Csontos Olivér,
köz- és váltó ügyvéd.

(407) 2—2

Bor- és gyümölcs-sajtók

(Sotuk)

Egészen új system sze- rint, körforgásnéklítek tel- állításukra kevés helyet igény- elnek; Sajtók, melyek az eddigieknél kétsze- res sebességiük- és könnyen kezelhetők, valamint solid állandó szerkezetűek.

Arak — a nagyság szerint — 75 ftrtól kezdve franco Bécsig. Raj- zok, leírások bérmentve, díjmentesen. Ügynökök kerestetnek.

Készlet-raktár: Bécsben.

Th. Mayfarth et Comp. Maschinenfabrik Frankfurt a/m und Wien Praterstrasse 74. (367) 9—*

A piaristák bretfüi 5 hold 34 négyszög öl szőlője, 1 hold 308 négyszög öl szántója és 1 h. 309 négyszög öl gyümölcsösük egy tagban a borsajtóházzal együtt örök áron eladók. Irásbeli árajánlatokat elfogad a házfűnök.

(415) 2—3

Mell- és tüdő-betegeknek!

VILMOS

havasi növény-szörp

VILMOS FERENCZ gyógyszerésztől (Észak N. o.)

25 éve a légzési szervek betegségei, gőgefő-légcsőnátha, hurut, rekedtség és sok más torok-smindenfélé tüdőbajok ellen a legnagyobb gyógyító erővel és hatással bír

Különösen figyelemreemlő e nedv, mint óvszer köd és nehéz idő ellen.

Szerfelett kellemes íze miatt hasznos a gyermekeknek, de valódi szükség tüdő betegekre nézve; énekeseknek és szónokoknak hangyító hang és rekedtség ellen szükséges szer. — Számos bizonyítvány tanusodik ezen állítások mellett.

Üvegben 1 ftt 25 kr. o. é.

Kapható Valentini Adólf gyógyszerész unál Kolozsvártt.

A t. cz. közönség mindig csak épen Vilmos-féle havasi növény-szörpöt kérjen, mert csak ez a valódi, és a Bittner Gyula havasi növény-szörp nevezett alatt előjövő készítmé- nyek csak méltatlan utánzatok, melyek ellen különös óva- kodásra intek. (149) 16—26

100 kilo „hydr. vízhatlan mész 3 ftt 75,

100 „ valódi portlandi cement 6 ftt 50.

Található készpénz fizetés mellett Kolozsvártt

BOKROS ÁDÁM

(258) vas- és fűszerkereskedésében. 21—*